

Jaarverslag

Schooljaar 2020-2021

**Commissie voor toelaatbaarheidsverklaringen
speciaal (basis)onderwijs / extra ondersteuning**

**Samenwerkingsverband passend
primair onderwijs Aan den IJssel (PO2818)**

Inhoudsopgave

1	Inleiding met taakstelling, samenstelling en werkwijze van de commissie voor toelaatbaarheidsverklaringen (TLV)	3
1.1.	<i>Taak van de commissie voor toelaatbaarheidsverklaringen speciaal (basis)onderwijs /extra ondersteuning</i>	3
1.2.	<i>Samenstelling en werkwijze van de commissie TLV</i>	3
1.3.	<i>Aantal bijeenkomsten van de commissie TLV en contacten met betrokkenen</i>	4
1.4	<i>Werken met het programma Kindkans</i>	5
2	Kwantitatieve gegevens van de aanvragen	7
2.1.	<i>Toelaatbaarheidsverklaringen voor SBO, SO en clusters 3 en 4</i>	8
2.2.	<i>Aanvragen extra ondersteuning van Herstart:</i>	9
2.3.	<i>Overzicht aanvragen per school van het samenwerkingsverband:</i>	9
3	Kwalitatieve analyse van de gegevens	11
3.1.	<i>Analyse bij de taak van de commissie</i>	11
3.2.	<i>Analyse bij het totaal aantal aanvragen</i>	11
3.3.	<i>Analyse bij SBO aanvragen</i>	13
3.4.	<i>Analyse bij SO-aanvragen</i>	13
3.5.	<i>Analyse bij aanvragen uit MKD/SO en KDC</i>	14
3.6.	<i>Analyse bij aanvragen voor Herstart</i>	15
4	Samenvatting	16
	Bijlage - Lijst met verklaring van gebruikte afkortingen	19

1 Inleiding met taakstelling, samenstelling en werkwijze van de commissie voor toelaatbaarheidsverklaringen (TLV)

Het jaarverslag 2020-2021 van de commissie voor toelaatbaarheidsverklaringen speciaal (basis)onderwijs / extra ondersteuning (Commissie TLV) van het samenwerkingsverband Aan den IJssel is het zevende verslag sinds het in werking treden van de wet Passend Primair Onderwijs (PPO). In hoofdstuk 1 wordt kort de taak, samenstelling en werkwijze van de commissie aangegeven. In hoofdstuk 2 volgt een weergave van de kwantitatieve gegevens. In hoofdstuk 3 vindt de kwalitatieve analyse plaats uit waarnemingen van de commissie met aanbevelingen. De samenvatting vormt het laatste onderdeel in hoofdstuk 3. In de bijlage is een lijst met de betekenis van gebruikte afkortingen opgenomen.

1.1. Taak van de commissie voor toelaatbaarheidsverklaringen speciaal (basis)onderwijs /extra ondersteuning

In het Reglement van het samenwerkingsverband voor de Commissie TLV wordt als taak aangegeven: het adviseren over aanvragen voor speciale basisscholen (SBO)- en speciale scholen (SO) met bekostigingscategorie 1-2-3 voor cluster 3 en 4 en voor extra ondersteuning van Herstart. Besluiten worden in de commissie genomen met inachtneming van de visie en het beleid van het samenwerkingsverband en het beschreven Toetsingskader voor toelaatbaarheid SBO en SO. De besluiten zijn een advies aan de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband. Besluiten worden naar de scholen teruggekoppeld middels het digitale programma Kindkans, zo nodig vergezeld van adviezen en/ of opmerkingen.

In artikel 11 van het Reglement wordt verder als taak van de commissie TLV aangegeven: jaarlijks voor 1 november een jaarverslag opstellen. De onderdelen genoemd in dit artikel vormen samen met aanvulling en vragen van de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband, de hoofdstukken van dit jaarverslag.

1.2. Samenstelling en werkwijze van de commissie TLV

De commissie bestaat uit twee leden, waarvan een persoon de functie van voorzitter vervult:

- Mevrouw drs. M.W.J. van de Wiel-Krols (voorzitter), orthopedagoog/ onderwijsskundige (tot 2017 GZ- psycholoog).
- De heer drs. A.A.M. Renders (lid), orthopedagoog/onderwijsskundige/onderwijspsycholoog/ GZ-psycholoog.
- Mevrouw M.J. Garritsen (secretarieel medewerker).

In maart 2021 heeft de voorzitter aan de directeur-bestuurder aangegeven per 31 december 2021 haar functie te willen neerleggen. Voor de zomervakantie 2021 is een nieuwe beoogd voorzitter gevonden, mevrouw drs. L. van der Leeden-Nederlof, orthopedagoog/schoolpsycholoog/GZ psycholoog (OOG). Zij is in het najaar 2021 door de huidige voorzitter ingewerkt en vervangt daarbij tevens het commissielid de heer B. Renders, die vanaf september is uitgevallen wegens ziekte.

De commissie werkt volgens de regels van het Huishoudelijk Reglement. Ook de procedures die worden gevolgd bij een bezwaar of een (voornemen van) negatief besluit, zijn beschreven in dit Reglement. De scholen van het samenwerkingsverband passend primair onderwijs Aan den IJssel en de gelieerde SO-scholen kunnen een aanvraag indienen tot 10 werkdagen voor een vergadering van de commissie TLV. De jaarplanning van de vergaderingen is bekend bij de scholen en op de website van het samenwerkingsverband gepubliceerd. Evenals het Reglement, het Toetsingskader en het aanvraagformulier TLV. Het aanvraagformulier is opgenomen in de werkwijze met het programma Kindkans.

Uiteraard houdt de commissie ten aanzien van de duur van de verklaringen rekening met de wettelijke regels en gegevens bij de aanvragen zoals:

- leeftijd en kenmerken van de leerling
- resultaten van de geboden extra onderwijsondersteuning
- ervaringen en visie van de aanvragende school en de ouders in de geboden onderwijs-ondersteuning
- gegevens met adviezen uit verrichte (her-)onderzoeken of behandelingen
- adviezen van betrokken externen, w.o. logopedisten, (jeugd- en revalidatie-)artsen, jeugdpsychiaters en kindtherapeuten, CJG's en andere opvoeding-ondersteunende instanties.

1.3. Aantal bijeenkomsten van de commissie TLV en contacten met betrokkenen

De commissie heeft in dit zevende jaar van passend primair onderwijs **10** keer vergaderd. Daarnaast heeft de commissie voor de door scholen aangegeven urgente aanvragen 25 keer digitaal tussentijds vergaderd, aanmerkelijk minder dan voorgaande jaren:

Jaar	'14-'15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20	'20-'21
Aantal digitale vergaderingen	39	49	35	68	70	58	25

Van de 25 digitale vergaderingen was 12 keer voor aanvragen extra ondersteuning voor de opvangvoorziening Herstart. Dit betreft aanvragen bij een "crisisituatie", soms na schorsing van een leerling. Via een traject van 16 schoolweken Herstart wordt schoolverzuim (thuiszitten) zoveel mogelijk voorkomen. Via observatie en onderzoek wordt advies verkregen over welk onderwijs voor de leerling verder passend lijkt.

De voorzitter van de commissie TLV neemt deel aan het overleg over inhoudelijke ontwikkelingen van de directeur-bestuurder met groepen uit het samenwerkingsverband en schoolbezoek.

Het betrof in 2020-2021 de volgende overleggen:

- 2 klankbordgroep en 3 bijeenkomsten IB-netwerk, waarvan 1 IB-netwerk gericht was op nieuwe interne begeleiders en 1 IB-netwerk met Sardes met het onderwerp: inschatten wat het niveau van de school is op de "Ladders" van inclusiever onderwijs
- een vergadering met de raad van toezicht
- de inzet van ambulante begeleiding met SO-expertise door Educé in de basisscholen
- 3 projectplannen met voortgang en evaluatie van de SBO-scholen in het kader van verbrede toelating met arrangementen: mediërend leren; werken met ZML-leerlijnen in een anders leren groep en werken met SO-cluster 4-achtige ondersteuning.

- 2 projectplannen van basisscholen om vorm te gaan geven aan inclusiever onderwijs, in het kader van het plan “Op weg naar inclusief onderwijs
- evaluatie van het projectplan “Kansen voor kinderen” voor de basisscholen, met betrekking tot begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen door Onderwijs-Advies en Bureau Ponte
- gesprekken met enkele basisscholen op hun verzoek.

Ook in dit zevende verslagjaar heeft de voorzitter van de commissie veelvuldig overlegd met de betreffende directeur-bestuurder: t/m 31 december 2020 mevrouw drs. G. Broekman en t/m 31 augustus 2021, mevrouw drs. M. Sierat, over onder andere:

- stagnatie bij aanvragen voor SO- en SBO-scholen en plaatsingsproblematiek
- vragen om advies van de directeur bestuurder bij het analyseren van gegevens van (verhuis-) leerlingen, aanvragen voor arrangementen boven de bekostiging van de TLV door SO-cluster 3 en 4
- overleg over de inhoud van de bijeenkomsten van de klankbordgroep en het IB-netwerk en een bijeenkomst met de raad van toezicht
- overleg over de inhoud van de eerder genoemde projectplannen
- de inhoud van 3 keer regionaal overleg van inhoudelijke beleidsmedewerkers van de samenwerkingsverbanden
- overleg met CJG's en leerplichtambtenaren over aanvragen Herstart of thuiszitters en overleg over signalen in de TLV- aanvragen bij de commissie
- ideevorming ten aanzien van de inhoudelijke beleidsontwikkeling in het samenwerkingsverband
- de nieuwe systematiek voor bekostiging met consequenties voor de TLV -SBO.

Met ingang van 1 september 2021 is de heer J. Gerards aangesteld als bestuurder ad interim. In het najaar heeft er minder overleg plaatsgevonden en is de aandacht vooral uitgegaan naar het inwerken van mevrouw drs. L. van der Leeden-Nederlof als beoogd nieuwe voorzitter per 1 januari 2022.

1.4 Werken met het programma Kindkans

Zowel voor de commissie TLV als de scholen verloopt het hanteren van de procedures van invoeren en berichtgeven in het programma Kindkans reeds zeven jaar goed. Soms treedt er nog wat “storing” op bij de wisseling van een intern begeleider in een basisschool en bij het invoeren door een SO-school als gevolg van onbekendheid met het systeem. De secretariael medewerker neemt deel aan de klankbordgroep van Kindkans en geeft vragen en informatie over bijstellingen in het programma door. Door de directeur-bestuurder, de voorzitter van de commissie en de secretariael ondersteuner is aan het begin van het verslagjaar een bijeenkomst georganiseerd voor beginnende interne begeleiders in het samenwerkingsverband om het beleid en de procedures van dit samenwerkingsverband en het werken met Kindkans toe te lichten. De bijeenkomst is gehouden op 13 oktober 2020.

Vanaf maart 2020 is in het kader van de wet AVG met hulp van de systeembeheerder opgenomen in Kindkans, het formulier voor het analyseren van een dossier en het advies van de 2 onafhankelijke deskundigen van de commissie TLV, waarin tevens het besluit uit de vergadering is opgenomen. Dit ingevulde formulier staat in een beveiligde omgeving en is toegankelijk voor de commissie TLV, de directeur-bestuurder en de secretariael ondersteuner.

De IB-ers van de aanvragende scholen worden gedurende de procedure via e-mail op de hoogte gehouden van de voortgang van de aanvraag. Bijvoorbeeld wanneer de voorzitter van de commissie de status van het dossier wijzigt met toelichtend bericht in Kindkans. De IB-ers kunnen ook de opgenomen TLV-verklaring inzien.

2 Kwantitatieve gegevens van de aanvragen

Bij de commissie zijn in het schooljaar 2020-2021 **256** aanvragen ingediend. Dat is 10% minder dan in de twee voorgaande jaren en komt voornamelijk door vermindering van aanvragen voor herindicaties (als gevolg van 2 jaar ervoor een lichte beleidswijziging).

Jaar	'14-'15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-20	'20-'21
Aantal aanvragen	201	491	512	305	295	293	256

Complete aanvragen:

- **98** aanvragen bleken compleet bij indienen;
- **158** aanvragen bleken incompleet gevolgd door een vraag om aanvulling door de voorzitter;
- **47** aanvragen werden voor incompleetheid aangehouden tot een volgende vergadering.

Ingetrokken/niet behandelbare aanvragen:

- **5** aanvragen werden ingetrokken/gewijzigd en **3** aanvragen bleken niet behandelbaar;
- **248** aanvragen zijn besloten, waarvan **244** zijn toegekend overeenkomstig de aanvraag.

Negatieve besluiten

- **1** aanvraag is negatief besloten;
- **2** aanvragen zijn gewijzigd na een voornemen negatief te gaan besluiten mededelen, gevolgd door een gesprek;
- **3** aanvragen zijn deels negatief besloten ten aanzien van een hogere categorie bekostiging vragen dan geldt voor de betreffende SO- cluster 3 scholen: ZML-LZ-LG.

Arrangementen

- Na een deels negatief besluit is een toelichtend bericht naar de SO-scholen gestuurd met de reden waarom de aanvraag niet voldeed aan de landelijke criteria voor een hogere bekostigings-categorie. Dit overeenkomstig het beleid van het samenwerkingsverband. In het bericht werd tevens de mogelijkheid aangegeven om indien noodzakelijk voor de onderwijsondersteuning een aanvullend arrangement voor een schooljaar, middels een plan van aanpak, aangevraagd kon worden bij de directeur-bestuurder;
- Bij de nieuwe aanvragen voor SO waren **5** vragen om arrangementen voor 2020-2021. Waarvan voor 1 negatief geadviseerd is en besloten door de directeur-bestuurder. Het totaal aantal toegekende arrangementen in schooljaar 2020 -2021 is bij de commissie niet bekend.

Bezwaren

Er zijn in dit verslagjaar geen bezwaren op de besluiten van de commissie TLV ingediend. In de afgelopen zeven jaar zijn slechts twee bezwaren ingediend ten aanzien van een SBO-besluit, beide in de eerste twee jaren van passend onderwijs.

Gesprekken met ouders, school en commissie TLV (soms met de directeur-bestuurder en de voorzitter of alleen de voorzitter)

Er zijn in totaal **10** gesprekken over een aanvraag geweest, om verschillende redenen: bijvoorbeeld onduidelijkheid ten aanzien van instemming van de ouders; voornemen negatief te gaan besluiten; onduidelijkheid ten aanzien van de keuze voor SBO of SO of extra ondersteuning van Herstart en een onderbouwing van een aanvraag wegens een lopende procedure voor verwijdering.

2.1. Toelaatbaarheidsverklaringen voor SBO, SO en clusters 3 en 4

Voor toelaatbaarheid SBO zijn in totaal **169** aanvragen voor SBO ingediend. Dat is 15% minder dan in de twee voorgaande jaren. De afname is vooral in de herindicatie (verlenging). Nieuwe aanvragen (109) blijven licht stijgen. Van alle aanvragen zijn er **168** zijn toegekend.

Jaar	'14-'15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20	'20-'21
Totaal	68	129	148	176	201	193	169
Nieuw totaal		89	91	103	101	106	109
Nieuw BAO			41	66	67	63	71
Nieuw SBO			50	37	34	42	38
Uit mkd/kdc/aba/esm						(1)	(14)
Verlenging	4	40	55	73	100	87	60

Grensverkeer voor TLV-SBO in het verslagjaar

- Uit andere samenwerkingsverbanden zijn in totaal **41** aanvragen '**grensverkeer**' ingediend (in de vorige drie jaren: 24-20-41). **6** Aanvragen daarvan waren in verband met verhuizingen. **19** Aanvragen kwamen vanuit samenwerkingsverband PPO Rotterdam, **10** uit samenwerkingsverband Midden-Holland; **5** vanuit samenwerkingsverband Drechtsteden en **1** uit samenwerkingsverband RiBA. Aanvragen om reden van geloofsrichting: **14**.
  - o Naar SBO gegaan in een ander samenwerkingsverband: **2** (in de vorige drie jaren 6-5-2).
  - o Voor **1** herindicatie (verlenging), met eerder een TLV-SBO van samenwerkingsverband PPO Rotterdam is door de directeur-bestuurder (mevrouw M. Sierat) het advies van de commissie TLV en de wettelijke regeling niet gevolgd. Zij heeft voor deze herindicatie besloten tot bekostiging door samenwerkingsverband Aan den IJssel.

Voor toelaatbaarheid SO zijn in totaal **80** aanvragen in het verslagjaar ingediend, iets minder in totaal ten aanzien van voorgaande jaren. Voornamelijk door minder herindicaties (verlenging), want nieuwe aanvragen namen toe met 30%.

Jaar	'14-'15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20	'20-'21
Totaal	38	170*	78	96	83	88	80
Nieuw totaal	35	39	43	43	37	41	54
Verlenging	3	131*	35	53	46	47	26

* 'in 2015-2016 was voor het SO de overgang naar Passend Onderwijs met voor alle leerlingen een TLV moeten aanvragen!

- Nieuwe aanvragen voor SO **54** in het verslagjaar. De aanvragen waren afkomstig van:
  - o BAO en SBO: **40**; waarvan **25** uit BAO en **15** uit SBO (25 aanvragen voor SO-cluster 4 en 15 voor SO-cluster 3 (ZML13; LG 2);
  - o Afkomstig uit MKD/SO-KDC-ABA-huis en BEO-groep:**7**; door SBO 6 en SO-BEO 1 aanvraag;
  - o Waarvan 3 voor SO-cluster 4 en 4 voor SO-cluster 3 (ZML);
  - o door SO:**14**; waarvan 5 uit SO- cluster 4 en 9 uit SO- cluster 3;
- Aanvragen voor herindicatie (verlenging) SO: **26** in het verslagjaar, uit:
  - o SO-cluster 3: **8**; waarvan door LZ 2, LG 2, MG 1 en ZML 3;
  - o SO-cluster 4: **18**.

Totaal aantal aanvragen uit MKD/KDC/ABA-huis/BEO-groep:

In totaal zijn er voor **18** leerlingen uit MKD/SO-cl4, KDC, ABA-huis en BEO-groep in het verslagjaar aanvragen TLV ingediend (in de drie jaren ervoor 13-11-11-22):

- **11** leerlingen zijn naar SBO gegaan;
- **7** leerlingen zijn naar SO-cluster 3- ZML en **3** naar SO-cluster 4 gegaan.

Terugplaatsingen uit SO naar SBO in het verslagjaar:

- van SO cluster 2- ESM: **2** naar SBO (gelijk aan de vorige drie jaren);
- het aantal terugplaatsingen uit SO naar BAO zijn bij de commissie niet bekend, omdat dit zonder TLV-aanvraag gebeurt.

2.2. Aanvragen extra ondersteuning van Herstart:

In het verslagjaar zijn er **14** aanvragen voor extra ondersteuning door Herstart ingediend en **12** toegekend.

Jaar:	'14-'15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-19	'19-'20	'20-'21
(S)BAO	15	12	8	9	9	12	14

Waarvan in 2020-2021 uit:

- SBO 1 aanvraag
- BAO 11 aanvragen, waaronder 1 verlenging
- uit BAO is 1 aanvraag ingetrokken (na observatie met advies: naar VSO-ZML toewerken) en 1 niet behandelbaar verklaard.

2.3. Overzicht aanvragen per school van het samenwerkingsverband:

School *	Leerlingen 1.10.20	SBO	SO	Extra Ondersteuning/Herstart
	9.280			
KBS het Octaaf	352	4	1	2
KBS de Wingerd	581	4	-	-
KBS Pieter Bas	271	3	1	-
KBS de Contrabas	521	3	1	-
KBS Montessorischool-Cap.	362	2	2	2 (1 verlenging Herstart)
KBS de Vijfster	198	-	-	-
NBS Montessorischool-Nwk.	220	2	-	1

OBS Rudolf Steiner	156	-	1	-
OBS Prins Willem Alexander	384	3	2	-
OBS Jenaplanschool de Terp	195	-	-	-
SBO de Bouwsteen	203	56	13	- (1 SO ingetrokken)
OBS Klim-Op	263	10	5	2 (1 niet behandelbaar Herstart; 1 gewijzigd SBO in SO- Cl4)
OBS KC Ontdekrijk	186	3	-	-
OBS de Catamaran	172	4	-	-
OBS de Tweemaster	402	1	-	-
OBS West	580	3	1	-
OBS de Wonderwind	82	-	-	-
OBS Kortland	369	3	-	2 (1 niet behandelbaar Herstart)
OBS de Groeiplaneet	299	8	1	-
GSBO de Cirkel	55	18	3	1
GBS de Triangel	224	-	-	-
GBS het Mozaïek	167	2	-	-
CBS IKC Rehoboth	108	-	-	-
CBS Gideonschool	395	1	-	1
CBS Elimschool	176	-	-	-
CSBO de Balans	89	24	6	- (1 SO ingetrokken: behandeling)
CBS de Wegwijzer	208	-	-	-
CBS Groen van Prinsterer	207	-	-	-
CBS de Ontmoeting	165	1	-	-
CBS het Kompas	416	5	2	-
CBS de Horizon	420	4	-	-
CBS het Baken	148	-	-	-
CBS de Sjalom	227	3	1	-
CBS de Fontein	249	2	-	-
OBS de CSV	230	-	1	-

* Opmerking: de aantallen van verwijzing zijn nog niet bekeken in relatie met het aantal leerlingen per school!

Overzicht aanvragen van SO-scholen:	<i>Nieuw</i>	<i>Verlenging</i>
SO- cl4 de Piloot	4	10
SO-cl4 de Wilgen	1	3 (1 naar SO cl 3- ZML uit BEO-groep!)
SO-cl4 Mr. Schats-Noord	-	1
SO-cl4 Bergse Veldschool	-	4
SO-cl3 de Regenboog-ZML	1	1
SO-cl3 A. Willeboerschool-ZML	4	2
SO-cl3 Openluchtschool de Recon	1	2
SO-cl3 Mytyschool de Brug	3	3 (1+1 MG)

3 Kwalitatieve analyse van de gegevens

3.1. Analyse bij de taak van de commissie

Per eind september 2017 is het beleid van het samenwerkingsverband ten aanzien van de aanvragen extra ondersteuning gewijzigd. De gelden voor extra ondersteuning worden vanaf 1 augustus 2018 naar rato van het aantal leerlingen aan de scholen, c.q. de schoolbesturen, toegevoegd aan de basisondersteuning als ongedeeld ondersteuningsbudget. De taak van de commissie is op dat moment aangepast naar het procedureel en inhoudelijk beoordelen en besluiten over aanvragen arrangementen extra ondersteuning van Herstart en toelaatbaarheid SBO en SO-cluster 3 en 4. Met volgens het beleid van het samenwerkingsverband een aanvraag op basis van de gegevens mede bekijken op de zinvolheid van een TLV voor kortere duur of tot en met het achtste leerjaar. Daarna vraagt de school, indien noodzakelijk, verlenging aan met redenen en concrete doelen voor een extra jaar. Meestal is een extra jaar gericht op verhoging van de leerresultaten en/of werkhouding en/of sociaal emotioneel ontwikkelen om een hogere uitstroom naar voortgezet onderwijs te bereiken.

3.2. Analyse bij het totaal aantal aanvragen

Het totaal aantal aanvragen is in het verslagjaar 256, een gestage vermindering ten opzichte van vorige jaren, gerekend na de wijziging in beleid van het samenwerkingsverband ten aanzien van het ongedeeld ondersteuningsbudget. In het verslagjaar mede als gevolg van de lichte wijziging in het beleid tav herindicatie 2 jaar geleden. De vermindering van het totale aantal aanvragen zal met de invoering van het nieuwe landelijke beleid voor bekostiging van TLV-SBO doorzetten, omdat per 2023 de tweede TLV-SBO-verklaring in een ander samenwerkingsverband dan het oorspronkelijke, niet meer nodig is bij verhuizing en grensverkeer.

Compleetheid van de aanvragen

98 aanvragen waren bij aanmelding compleet en 158 incompleet. Dit zijn minder complete aanvragen dan in laatste 3 jaar. De verhouding was daarvoor rond 50% compleet. De vraag is of evenals vorig jaar de "corona-maatregelen" hierin een rol spelen? En verder dat evenals vorig jaar voor aanvragen SO-cluster 4 en SO-cluster 3 ZML lang gewacht moet worden op een bericht van begeleidbaar achten in de gewenste SO-school, als gevolg van plaatsingsproblemen. Of hierin verandering komt door het instellen van een centraal aanmeldpunt voor SO-aanvragen in het samenwerkingsverband van Rotterdam? Daarnaast blijkt al langer, dat aanvragen vlak voor een vakantie ingediend, vaker incompleet zijn.

Aantal aangehouden aanvragen tot een volgende vergadering

47 aangehouden aanvragen (eerder 29- 54-47-77-58), het aantal vermindert toch ondanks het bovenstaande gestadig. Redenen voor aanhouden zijn: onvoldoende inhoudelijke gegevens of missen van (wettelijk) vereiste documenten, wachten op bericht van begeleidbaar achten van de gewenste SBO of SO-school. De aangehouden aanvragen worden voor zover inhoudelijk mogelijk besproken en in de volgende vergadering van de commissie besloten. Of zo snel mogelijk na compleet worden digitaal besloten om langere wachttijd te voorkomen.

Ingetrokken/niet behandelbare aanvragen

Evenals vorig jaar 7. Lijkt zich tussen de 5 en 8 te stabiliseren. Redenen waren in het verslagjaar: onvoldoende gegevens voor een besluit; aanvraag had als doel in een verwijderingsprocedure te gebruiken; wijzigen van de aanvraag n.a.v. vragen, overleg en advies van de com TLV; in overleg met Herstart wijzigen naar een aanvraag SO of toewerken naar VSO-ZML in BS of SBO; tijdelijk residentiële behandeling nodig van een kind en/of gezin.

Terugplaatsing uit SO naar SBO

Terugplaatsing vindt over de zeven verslagjaren gezien, steeds zeer beperkt plaats. In het verslagjaar weer uit SO-ESM naar SBO: 2. NB: op terugplaatsingen in het verslagjaar van SO of SBO naar de basisschool heeft de commissie geen zicht, omdat daar geen aanvragen voor bij de commissie TLV komen. Uit de gegevens van het samenwerkingsverband blijken er in de schooljaren 2016 t/m 2021 uit SO of SBO naar de basisschool tussen: 4 - 9 leerlingen per schooljaar te gaan. Terugplaatsing blijft door de jaren heen een zeer klein aantal leerlingen. Vraag is of de aanpak en beleid voor terugplaatsing van het samenwerkingsverband op een andere manier vormgegeven moet worden? Dit is eerder onderwerp geweest van de beleidsadviesgroep en in dit verslagjaar van de klankbordgroep. Het lijkt zinnvoller om vooral in te zetten op de versterking van de basisondersteuning (op weg naar meer integratie en inclusie) op de scholen en verbreding van de SBO-scholen om TLV-aanvragen terug te dringen (preventie).

Herindicatie (verlenging) aanvragen

Voor SBO in dit verslagjaar 60 en voor SO 26. Dit betekent voor SBO een afname van 27 en voor SO een afname van 21 ten opzichte van het vorig schooljaar. Bij herindicatie aanvragen gaat het erom, om na enkele jaren de ontwikkeling van de leerling te evalueren en her-bepalen van de nodige onderwijs-ondersteuning, met de afweging of terugplaatsen mogelijk lijkt of dat soms doorplaatsen van SBO naar SO nodig is. Het overwegen van terugplaatsing vooral voor die leerlingen, waarbij in de eerste aanvraag mogelijkheden hiertoe gezien werden. Zeker bij jonge kinderen is de vraag aan de orde na 2 jaar SBO of SO of zich een spurt in de ontwikkeling voordoet. En bezinning bij die leerlingen in leerjaar 5, waarvoor de mogelijkheid voor terugplaatsen eerder bij de aanvraag aanwezig leek. In de aanloop naar de vraag om herindicatie hoort die afweging in de commissie van begeleiding (CVB) van de SBO of SO-school gemaakt te worden. Uit de verslaggeving aan de commissie TLV van de SBO- of SO-scholen blijken noch in het OPP noch in het overleg met de ouders vaak op terugplaatsing gefocust te worden. School en ouders zijn over het algemeen blij en tevreden als het goed gaat met de ontwikkeling van de leerling in SBO of SO. Vraag is of na een frustrerend ervaren traject voor een kind en ouders vooraf aan de plaatsing in SBO of SO, de ouders een terugplaatsing nog aandurven? Gezien het kleine aantal terugplaatsingen lijkt het zogezegd zinnvoller om de focus in het beleid en aanpak van het samenwerkingsverband sterker te richten op preventie. Gewerkt kan worden naar inclusievere vormen van basisonderwijs met behulp van professionalisering van leerkrachten, stimulans voor samenwerking met andere basisscholen, inzet van expertise uit SBO en SO en schoolbesturen en samenwerking met CJG's –jeugdzorg van gemeenten.

Besteding van het ongedeeld ondersteuningsbudget

Evaluatie van de doelmatigheid van de besteding van het budget voor basis-/extra ondersteuning door de (speciale-) basisscholen, besturen en het samenwerkingsverband lijkt verder nodig, mede in het licht van het nog hoge aantal SBO- en SO-aanvragen. Landelijk beleid vraagt in dit kader van de scholen om hun school ondersteuningsprofiel (SOP) op te nemen in hun schoolgids. Of het huidige SOP van een school voor ouders duidelijk en leesbaar is, vormt hierbij een aandachtspunt.

3.3. Analyse bij SBO aanvragen

Het aantal nieuwe SBO-aanvragen is in het verslagjaar: 109. We zien het aantal nieuwe SBO-aanvragen in de laatste vier jaren gestaag stijgen tot ruim 100: het blijft hoog. Landelijk ook.

Het aantal nieuwe aanvragen uit de basisscholen van het samenwerkingsverband voor SBO is **71**. Dit is in vergelijking met de vorige drie jaren helaas gestegen (66-67-63). De cijfers per school moeten nog bekeken worden in relatie tot het leerlingaantal. Zie voor de cijfers en percentages over meerdere jaren het verslag van het samenwerkingsverband: "Aantal aanvragen S(B)O over de periode 2014-2015 t/m 2018-2019", waarin de conclusie dat 44% van de basisscholen in het samenwerkingsverband verwijst naar SBO boven de streefnorm (het landelijke gemiddelde). De vraag hierbij van de commissie is drieledig: spelen de corona- maatregelen de laatste 2 jaar een rol in de stijging? Spelen wijzigingen in de schoolpopulatie een rol? Kan met de basisscholen, die relatief veel ten opzichte van hun leerlingaantal verwijzen bijvoorbeeld middels een project, een vorm van inclusiever onderwijs passend bij hun populatie gerealiseerd worden? Met daarbij indien nodig ondersteuning van SBO- en SO-expertise en CJG- jeugdzorg?

De verbrede toelating in de drie SBO-scholen (in grensgebied van ZML en SO-cluster 4 en kleuters van 5 jaar toelaten) lijkt in positieve zin een rol te spelen volgend uit het beleid van het samenwerkingsverband: meer thuisnabij onderwijs middels verbreding van SBO voor minder uitstroom naar SO. Maar zorgt mede ook voor een hoger aantal aanvragen SBO. Wat niet erg zou zijn als de aanvragen SO zouden afnemen, maar dat blijkt niet het geval: ook het aantal SO-aanvragen stijgt door naar 54 in dit verslagjaar.

In het totaal van aanvragen SBO ziet de commissie weer veel instroom van grensverkeer, in het verslagjaar: 41; evenveel als in het vorige jaar. Waarvan **19** uit samenwerkingsverband PPO Rotterdam en **10** uit samenwerkingsverband Midden-Holland. Dit kan in de toekomst aan de zorgplicht van de SBO-scholen voor leerlingen in het samenwerkingsverband gaan raken, Ouders kunnen niet belet worden in hun vrije schoolkeuze. Echter, de indruk in de commissie is uit aanvragen en overleg, dat ook te weinig SBO-plaatsen beschikbaar zijn in een aangrenzend samenwerkingsverband óf dat ouders niet instemmen met een voorgesteld arrangement in de basisschool. Dit leidt ertoe om naar een aangrenzend samenwerkingsverband uit te wijken. Buiten beschouwing moet hier gelaten worden de bijzondere positie van GSBO de Cirkel met instroom uit andere samenwerkingsverbanden om religieuze reden. De indruk van de commissie uit de aanvragen is echter, dat dit niet altijd de reden vormt.

Het bijkomend risico van een grote instroom grensverkeer: SBO-leerling uit een ander samenwerkingsverband heeft later SO-onderwijs nodig en drukt dan voor bekostiging op het budget van samenwerkingsverband Aan den IJssel. Dit risico lijkt voorbij met ingang van de nieuwe landelijke bekostigingsregeling voor SBO in 2023. Het gevaar van de nieuwe regeling is, dat zicht op de instroom van grensverkeer voor het samenwerkingsverband minder wordt. Duidelijke afspraken hierover met de SBO-scholen en hun besturen kunnen dit voorkomen.

3.4. Analyse bij SO-aanvragen

Het aantal nieuwe SO-aanvragen uit basis- en speciale basisscholen: **54** is ten opzichte van vorig jaar 41 is helaas toegenomen en boven de schommeling in de vorige zes jaar tussen 35-45 per schooljaar. Naar SO verwijzen blijft hoog, ook landelijk. Vragen zijn: toegenomen in het verslagjaar door uitwerking van coronamaatregelen? Door andere maatschappelijke factoren en daarmee complexer?

Ook het project leerrecht draagt hieraan iets bij! Zie hierbij ook het verslag van het samenwerkingsverband: "Aantal aanvragen S(B)O over de periode 2014-2015 t/m 2018-2019", waarin de conclusie 6% van de (speciale-) basisscholen in het samenwerkingsverband verwijst boven de streefnorm (het landelijke gemiddelde). Het merendeel van de nieuwe aanvragen betreft weer SO-cluster 4 met **29** gevolgd door SO-cluster 3 met **25**.

Zorgelijk lijkt in de aanvragen voor SO-cluster 3 en 4 het oplopen van vertraging bij de aanvragen door problemen in de plaatsingsmogelijkheden. Waardoor een aanvragende school (en leerling en ouders) soms 4 tot 5 maanden moet wachten op bericht of de leerling begeleidbaar geacht wordt en ook plaatsbaar is. Mede om de reden van goed zicht te krijgen op mogelijkheden voor plaatsing in SO in Rotterdam en omgeving, wordt er in samenwerkingsverband PPO Rotterdam een centraal aanmeldpunt ingericht. Hierop zou samenwerkingsverband Aan den IJssel zo spoedig mogelijk moeten aanhaken.

Mogelijk speelt in de toename van SO-aanvragen in het samenwerkingsverband, naast de reeds genoemde redenen, ook het tekort aan ervaren en deskundige leerkrachten voor BAO, SBO en SO een rol? En lijkt het streven naar inclusiever onderwijs, maar in samenwerking met CJG-jeugdzorg van de gemeenten (Gezien de complexere vraagstellingen!) te kunnen leiden tot vermindering van SO-deelname.

Zorgelijk lijkt in de SO-aanvragen weer, dat de commissie meer aanvragen om bekostiging voor een hogere categorie ontvangt dan voor de betreffende SO-vorm van toepassing is. Dit voor leerlingen met behoefte aan meer specifieke zorg of aan behandeling door jeugdzorg, met niet voldoen aan de landelijke criteria voor die hogere categorie. Dit zien we optreden in SO-cluster 4 voor zeer moeilijk anders lerende, ZMALK-leerlingen. En in SO cluster 3 ZML voor leerlingen met ernstig autisme. Maar ook in het SO cluster 3 voor ZML-LG en LZ-onderwijs. Voor het bieden van onderwijs-zorg-arrangementen (OZA) in het SO, is door de gemeenten in de regio een contract afgesloten met een jeugdzorgaanbieder. Echter de SO-scholen geven in gesprekken aan, dat de verdeling van deze zorguren op basis van een verdeelsleutel is vastgelegd voor een jaar. Dit betekent: als SO-scholen gedurende het jaar meer leerlingen met jeugdhulp of specifieke zorgbehoeften krijgen, zij geen uren van de jeugdzorgaanbieder erbij krijgen. En mede daarom bij de samenwerkingsverbanden aankloppen voor een hogere categorie voor bekostiging. Dit wordt in het samenwerkingsverband geweigerd met een beroep op het hanteren van de landelijke criteria. Alleen indien noodzakelijk voor de onderwijsondersteuning, kan een aanvullend arrangement voor een schooljaar op basis van een duidelijk plan van aanpak aangevraagd worden bij de directeur-bestuurder. Uiteindelijk betekenen deze arrangementen meer druk op het budget van het samenwerkingsverband voor ongedeelde basis en extra ondersteuning voor haar (S)BAO -scholen. Ook in regionaal overleg met andere samenwerkingsverbanden blijkt, dat de vraag om een goede integrale onderwijs-zorgregeling breed leeft. Dat deze vraag ook landelijk leeft, bleek uit de landelijke evaluatie van Passend onderwijs en wordt steeds meer onderwerp van bespreking in het streven naar inclusiever onderwijs.

3.5. Analyse bij aanvragen uit MKD/SO en KDC

Met kinderdagcentra als City Kids en ABA-huis in het samenwerkingsverband, naast de medische kinderdagcentra met SO cluster 4 en bij Kentalis met SO cluster 2 (taal) zien we in het verslagjaar iets minder aanvragen voor SBO en SO:**18**; ten opzichte van het vorige jaar: 22 (eerder 11-13). Er waren voor SBO **11** en SO **7** aanvragen. Vraag hierbij blijft, waardoor het aantal jonge kinderen met ontwikkelingsproblemen in het gebied van het samenwerkingsverband zo hoog is?

Het samenwerkingsverband heeft geen directe invloed op de aanvragen voor en het plaatsen in MKD/SO en KDC/ABA-huis.

Wel lijkt door meer vroegtijdig overleg met medische kinderdagcentra en contacten door het project leerrecht met Educé in kinderdagcentrum ABA-huis het mogelijk een jong kind naar passend onderwijs toe te leiden in SBO of SO door middel van voorbereiding in schoolvaardigheid. Mogelijk kan een volgende stap met meer contact met kinderdagcentra en peuterspeelzalen BAO met inclusiever onderwijs wel mogelijk worden?

3.6. Analyse bij aanvragen voor Herstart

Het aantal aanvragen is in het verslagjaar: **14**; waarvan 1 ingetrokken en 1 niet behandelbaar was. In de afgelopen zeven jaar lag het aantal aanvragen stabiel rond 10- 12. In 2020-2021 betrof het bij Herstart in totaal een gebruik van 12 kindplaatsen. Inhoudelijk gezien zijn de aanvragen geheel overeenkomstig in eerdere jaren voornamelijk gericht op gedragsescalaties met de vraag voor observatie en onderzoek: is er sprake van kind- en/of opvoedingskenmerken en/ of leerstoornissen? Welke onderwijsondersteuning lijkt passend? Ook hierbij zien we weinig terugplaatsen naar BAO.

4 Samenvatting

In de samenvatting van de hoofdstukken 1 t/m 3 wordt kort weergegeven wat de commissie TLV opviel in de gegevens van het verslagjaar 2020-2021 in het licht van zeven jaar passend primair onderwijs in het Samenwerkingsverband Aan den IJssel.

In het samenwerkingsverband zijn ten behoeve van arrangementen extra ondersteuning in (speciale-) basisscholen veel activiteiten ondernomen in de scholen en het samenwerkingsverband. Ontwikkelingen uit de eerste zes jaren blijken een vervolg te hebben gekregen. Helaas bleken perioden met coronamaatregelen de regelmatigheid in de uitvoering te bemoeilijken.

De commissie ervaart onderwijsinhoudelijke doorontwikkeling uit de projectplannen voor specifieke doelgroepen in de (speciale-)basisscholen. Uit de TLV- en adviesvragen en bij overleg met de scholen blijkt, dat aandacht nodig blijft voor de doorontwikkeling van expertise in de schoolteams. Zoals gebeurt in de leerkringen voor hoogbegaafdheid en rekenen (dyscalculie) en eerder is gebeurd voor lezen. In dit kader is er in dit verslagjaar met Auris een leerkring gestart voor taalontwikkelingsproblemen. En is uit de scholen ook een vraag gekomen voor het organiseren van een leerkring voor gedragsproblemen (vanaf 2022 te organiseren). Deze professionalisering kunnen zeker bijdragen aan realisatie van inclusiever onderwijs.

Ook het aandacht blijven geven aan informatie en ervaring uitwisselen in het netwerk van intern begeleiders en de klankbordgroep en de inzet van de beleidsadviesgroep van het samenwerkingsverband, wordt door de commissie als belangrijk ervaren voor de bijdrage aan doorontwikkeling van de onderwijs-ondersteuningsstructuur in het samenwerkingsverband.

De commissie ziet in de aanvragen voor TLV meer deelname van medewerkers van het CJG, ambulant begeleiders van Educé en van de twee expertisecentra bij de SBO's, in de besprekingen in het schoolondersteuningsteam. Ook zien we verslagen van korte adviestrajecten, ambulante begeleiding en remedial teaching ingezet worden in de basisscholen. De commissie adviseert daarbij voortzetting van structureel overleg en samenwerking in alle (speciale-) basisscholen met de CJG-medewerkers van de gemeenten, voor het afstemmen van vraag en aanbod om waar nodig snel en meer integraal te kunnen acteren.

Aanvragen voor TLV

- **Aanvragen**

Het aantal aanvragen bij de commissie TLV daalde in het verslagjaar van 293 naar 256. De verwachting is dat dit aantal nog verder kan dalen met werken naar inclusiever onderwijs in de (S)BAO-scholen en de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek voor SBO in 2023.

- **Compleetheid**

98 aanvragen waren compleet bij aanmelding en 154 incompleet. Beduidend minder complete aanvragen dan in laatste 3 jaar. De verhouding was eerder rond 50%. Hierbij valt in het verslagjaar evenals het jaar ervoor op, dat de aanvragen voor SO-cluster 4 en cluster 3 ZML soms maanden moeten wachten op bericht ten aanzien van het wel/niet begeleid en plaatsbaar achten in de gewenste SO-school.

- **Terugplaatsing**

Uit SO naar SBO vindt over de 7 verslagjaren gezien nog steeds zeer beperkt plaats. In het verslagjaar uit SO- ESM naar SBO: 2. Op de aantallen terugplaatsingen van SO of SBO naar BAO heeft de commissie geen zicht, omdat daar geen aanvragen voor bij de commissie TLV komen. Uit de eerdere gegevens van het samenwerkingsverband blijkt het uit SO of SBO naar BAO het om 4 - 9 leerlingen per schooljaar te gaan.

Aanvragen toelaatbaarheid voor SBO en SO

- **Het aantal nieuwe aanvragen voor SBO**

In het verslagjaar ziet de commissie een gestage toename tot 109, met hoog blijven rond de 100 in de laatste 4 jaar. Jammer is daarbij dat de aanvragen uit de basisscholen iets stegen tot 71, in tegenstelling tot eerdere afname naar 63 in vorig verslagjaar.

- **Het aantal nieuwe aanvragen voor SO**

Daarbij ziet de commissie in het aantal van 54 nieuwe aanvragen voor SO cluster 4 en 3 in het verslagjaar, ook een toename ten aanzien van het aantal van 41 in het vorig jaar. En ten opzichte van de 35 tot 45 schommelen in vorige 5 jaren met ook hoog blijven. Op zich komen deze twee tendensen overeen met de landelijke ontwikkeling, maar blijven in tegenstelling tot het doel van het samenwerkingsverband in Passend onderwijs.

Het lijkt de commissie nodig om in het samenwerkingsverband te bezinnen hoe in de toename van nieuwe SBO- en SO-aanvragen een kentering gebracht zou kunnen worden. De commissie heeft in dit kader kennisgenomen van de procesmemo van de eerdere directeur-bestuurder (mevrouw drs. G. Broekman) aan de Raad van Toezicht : "Op weg naar de inclusieve school", welke in 2020 is besproken met de schoolbesturen en met hun scholen. De huidige directeur-bestuurder de heer J. Gerards heeft in het najaar 2021 een nieuw 'groeidocument' samengesteld waarin eerdere verslagen en onderzoeken zijn samengevat. Dit is bedoeld als aanzet om te komen tot het nieuwe Ondersteuningsplan.

De commissie adviseert om na te gaan of initiatieven in het samenwerkingsverband voor inclusiever basisonderwijs wellicht zouden kunnen starten met een project voor en door alle (speciale) basisscholen, schoolbesturen en CJG's-jeugdzorg van de drie gemeenten. In dit kader adviseert de commissie om kennis te nemen van de ingezette ontwikkeling in de regio bij samenwerkingsverband Kindkracht op Voorne-Putten.

- **Grensverkeer in SBO**

In het totaal van aanvragen SBO ziet de commissie een forse instroom in het verslagjaar met een aantal van weer 41. Waarvan 19 uit het samenwerkingsverband PPO Rotterdam en 10 uit Midden-Holland. De uitstroom naar een ander samenwerkingsverband vanuit Aan den IJssel, betrof slechts 2 leerlingen. Dit kan gaan raken aan de zorgplicht van de SBO-scholen voor leerlingen in het samenwerkingsverband. Ouders kunnen niet belet worden in hun vrije schoolkeuze. Maar de indruk in de commissie is uit aanvragen en overleg, dat in samenwerkingsverband PPO Rotterdam en samenwerkingsverband Midden-Holland uitgeweken wordt naar aangrenzende samenwerkingsverbanden. Wegens onvoldoende plaats in het SBO daar of als ouders niet instemmen met een arrangement in de basisschool van dat samenwerkingsverband. Buiten beschouwing wordt hierbij gelaten de bijzondere positie van GSBO de Cirkel met instroom uit andere samenwerkingsverbanden om religieuze redenen. Echter ook daar zijn soms vraagtekens bij de redenen.

- **Aanvragen voor SO**

Zorgelijk lijkt de commissie, dat aanvragen voor SO cluster 4 en 3-ZMLvertraging oplopen door problemen met de plaatsingsmogelijkheden. Overleg met samenwerkingsverband PPO Rotterdam ten aanzien van hun nieuwe centrale aanmeldpunt lijkt nodig.

Daarnaast lijkt het de commissie nodig in het samenwerkingsverband te bezinnen op de toename van aanvragen uit SO cluster 4 en 3 voor een bekostiging in een hogere categorie dan past in de criteria voor SO. Deze zorg wordt in de samenwerkingsverbanden in de regio en ook landelijk gedeeld. In de evaluatie van Passend onderwijs blijkt de problematiek met leerlingen rond de 25% te blijven, maar wel wordt gezien wordt, dat de complexiteit van de problemen van leerlingen toeneemt!

Vooraf voor de toename in het SO van de complexiteit van de problematiek zou een meer integrale regeling voor aanpak van onderwijsondersteuning en gemeentelijke jeugdhulp/speciale zorg zeer welkom zijn voor SO, SBO en BAO in het kader van inclusiever onderwijs willen en kunnen realiseren.

- **Aanvragen uit MKD- KDC/ABA-huis**

In het verslagjaar zien we een kleine afname van aanvragen hieruit voortkomend: totaal 18; vorig jaar 22. Waarbij opvalt dat er in verhouding weer meer door SBO, nu 11 TLV's aangevraagd werden dan 2 jaar terug. Door SO waren het 7 aanvragen. Daaruit blijkt ook het op gang komen van aanvragen door SO-cluster 3 voornamelijk ZML in het kader van leerrecht uit KDC/ABA-huis.

Uit overleg met de ZML-scholen bleek de commissie, dat het bevorderen van meer contact met begeleiders van het project Leerrecht helpt om een goede voorbereiding van de kinderen in KDC op de overstap naar het functioneren in een school te realiseren: het schoolvaardig maken.

- **Voor Herstart**

Ontving de commissie 14 aanvragen in het verslagjaar. Maar één werd met nader advies ingetrokken en 1 bleek niet behandelbaar. Bij aanvragen extra ondersteuning van Herstart zien we stabilisatie optreden in de laatste vier verslagjaren tot het benutten van 10 tot 12 kindplaatsen per jaar om thuiszitten te voorkomen. Een voorziening als Herstart lijkt belangrijk ook uit de landelijke evaluatie Passend onderwijs: "Gaandeweg is duidelijk geworden dat thuiszitten voorkomt bij leerlingen met heel uiteenlopende, maar vaak zeer complexe psychische of psychiatrische problemen en/of thuissituaties. Vooral als een leerling al langere tijd thuis zit, blijkt het heel moeilijk om hem of haar terug te leiden naar het onderwijs. De oorzaak is niet altijd de school en de zorgplicht is er dus geen afdoende oplossing voor. In dit kader is het goed te vermelden dat in enkele SO-cluster 4 scholen BEO-groepjes gestart zijn om in combinatie van behandeling met onderwijs te trachten in één schooljaar thuiszittende leerlingen stapsgewijs terug te leiden naar onderwijs.

Capelle ad IJssel, 29 oktober 2021, namens de commissie,

Drs. Maria van de Wiel-Krols

Voorzitter commissie voor toelaatbaarheidsverklaringen/extra ondersteuning van samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Aan den IJssel

Bijlage - Lijst met verklaring van gebruikte afkortingen

ALG	: Anders Lerend Groep
AVG	: Algemene Verordening Gegevensbescherming (Privacywetgeving)
BAO	: Basisonderwijs
BEO	: Behandel En Onderwijs -groep
EMB	: Ernstig Meervoudige Beperkt
ESM	: Ernstige Spraak-taal Moeilijkheden
GJG	: Centrum voor Jeugd en Gezin
KDC	: Kinderdag Centrum
KDV	: Kinderdagverblijf
LG	: Lichamelijk Gehandicapten
LZ	: Langdurig Zieken
MKD	: Medisch Kinderdagverblijf
OPP	: Ontwikkeling Perspectief Plan
PPO	: Passend Primair Onderwijs
PSZ	: Peuterspeelzaal
SBO	: Speciaal Basis Onderwijs
SO-cl	: Speciaal Onderwijs met de clusters:1-2-3-4
SWV	: Samenwerkingsverband
ZML	: Zeer Moeilijk Lerende
ZMALK	: Zeer Moeilijk Anders Lerende Kinderen